

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Čj.: MSK 32623/2025
Sp. zn.: ŽPZ/6012/2025/Sod
246.2 A10
Vyřizuje: Mgr. Karolína Sodzavičná
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 385
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2025-04-01

Dle rozdělovníku

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dle § 19 odst. 3 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném enviromentálním stanovisku, ve znění zákona č. 465/2023 Sb. a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **Město Bruntál, IČO: 00295892, se sídlem Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál** (dále jen „žadatel“), zastoupená na základě plné moci právníckou osobou ND projekt s. r. o., IČO: 07993579, se sídlem Brantice 30, 793 93 Brantice, jakožto účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, **se podle § 56 odst. 2 písm. c) a e) a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny** (z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a jiné využívání ptáků v malém množství) **povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha (dále také jen „ZCHD“) **rorýse obecného** (*Apus apus*), zařazeného dle přílohy č. III vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 395/1992 Sb.“) do kategorie ohrožených druhů, konkrétně **ze zákazu ničení nižších jednotek jim užívaných sídel**, v souvislosti s realizací záměru „**Demolice objektu Dlouhá 20, Bruntál**“ (dále jen „předmětný záměr“) na pozemku parc. č. 4618 v k. ú. Bruntál-město, obec Bruntál.

Tel.: 595 622 222
Fax: 595 622 126
ID DS: 8x6bxsd

IČ: 70890692
DIČ: CZ70890692
Č. účtu: 1650676349/0800

www.msk.cz

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

1. Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé osoby – ornitologa, který dohlédne na dodržení stanovených podmínek. O provedených úkonech učiní písemný záznam, a to buďto do stavebního deníku, je-li v rámci provádění stavebních prací veden, nebo samostatně.
2. Žadatel zabezpečí nahrazení zaniklých hnízdišť pro rorýse obecné vyvěšením budek vhodných pro tento chráněný druh, a to pro min. 2 páry rorýsů obecných na fasádu sousedního domu na pozemku parc. č. 4619 v k. ú. Bruntál-město, a to nejpozději do konce března v roce realizace záměru, přesné umístění budek bude konzultováno s ornitologem.
3. Realizace předmětného záměru bude probíhat v období od 10. 8. do 20. 4., tedy mimo období hnízdění rorýse obecného.
4. Do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace prokazující vyvěšení budek pro min. 2 páry rorýse obecného na sousední budově, součástí zprávy budou i kopie stran ze stavebního deníku (nebo samostatně), na kterých jsou uvedeny záznamy ornitologa.
5. Držitel výjimky je povinen krajský úřad s předstihem (min. 7 kalendářních dnů) informovat o všech plánovaných kontrolních dnech dané stavby, a tím umožnit krajskému úřadu provádět při kontrolních dnech kontroly plnění podmínek tohoto rozhodnutí.
6. Žadatel umožní povolujícímu orgánu ochrany přírody provést kontrolu plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
7. Výjimka je povolena na období do 31. 12. 2028.

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být dle ust. § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny důvodem ke zrušení výjimky.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 27. 2. 2025 žádost žadatele ve věci povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, konkrétně ze zákazu ničení užívaných sídel rorýse obecného (*Apus apus*), zařazeného dle přílohy č. III. vyhláška č. 395/1992 Sb. do kategorie ohrožených druhů, v souvislosti s realizací záměru „Demolice objektu Dlouhá 20, Bruntál“ na pozemku parc. č. 4618 v k. ú. Bruntál-město, obec Bruntál.

Dnem doručení žádosti bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl (oznámením o zahájení správního řízení ze dne 12. 3. 2025 pod čj. MSK 38125/2025) všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. Dle § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem řízení žadatel. K účasti ve správním řízení se v zákonné lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nepřihlásil žádný spolek. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal správní orgán

účastníkům řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti nikdo z účastníků řízení nevyužil.

Dle předložených podkladů je předmětem záměru demolice bytového domu s půdorysem ve tvaru písmene "E", který je v současné době neobydlený a bez využití. Dům je částečně podsklepený se čtyřmi nadzemními podlažími. Dle žádosti je předmětná budova hnízdištěm 2 párů rorýse obecného. Kompenzačním opatřením za zánik hnízdišť bude instalace budek určených pro rorýse obecného v minimálním počtu stávajících hnízdišť na fasádu stávajícího sousedního domu parc. č. 4619 v k. ú. Bruntál-město, případně do korun stávajících vzrostlých stromů. Demoliční práce budou probíhat mimo dobu hnízdění. Výjimka je požadována do roku 2028. K žádosti byla přiložena plná moc, souhrnná technická zpráva a koordinované závazné stanovisko města Bruntál ze dne 2. 11. 2023.

Základní podmínky ochrany ZCHD jsou uvedeny v § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle odst. 1 citovaného paragrafu jsou chráněna jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle odst. 2 citovaného paragrafu je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, kdy mimo jiné není dovoleno ničit jimi užívaná sídla. V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů. U ZCHD, které jsou předmětem práva Evropské unie, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Rorýs obecný je druhem chráněným dle práva Evropské unie, tedy k povolení výjimky musí být splněny všechny výše uvedené předpoklady.

Krajský úřad na základě žádosti posoudil záměr z pohledu všech výše uvedených zákonných kritérií a po zvážení předpokladů pro povolení výjimky, dospěl k závěru, že žádosti je možné vyhovět a výjimku povolit, při současném stanovení přiměřených kompenzačních opatření. Navrhovaná činnost představuje ničení užívaných sídel rorýse obecného na předmětné budově v souvislosti s její demolicí. Možnému povolení výjimky v daném případě svědčí mírně převažující veřejný zájem (sociálně – ekonomického charakteru). Dům je ve špatném stavebně technickém stavu a z dlouhodobého hlediska je ekonomicky neefektivní provést sanaci objektu tak, aby šel vhodně využít. Neudržováním domu by docházelo k postupné devastaci a k ohrožení veřejné bezpečnosti a zdraví obyvatel. V daném případě jsou stanoveny podmínky rozhodnutí tak, aby byl škodlivý zásah ve vztahu k předmětnému druhu minimalizován.

Krajský úřad se také zabýval otázkou, zda neexistuje jiné uspokojivé řešení, přičemž dospěl k závěru, že nikoliv, jelikož jedinou další variantou je ponechání předmětné budovy v původním stavu, čímž by docházelo k postupné devastaci a k ohrožení veřejné bezpečnosti a zdraví. Proto se jeví jako optimální řešení demolice předmětné budovy a nahrazení zaniklých hnízdišť pro rorýse obecného. Na základě uvedených skutečností krajský úřad konstatuje, že zákonné předpoklady pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou splněny.

Krajský úřad uvádí, že žadatel v žádosti požádal o povolení výjimky podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť, avšak z obsahu žádosti vyplynulo, že uvedené důvody odpovídají § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru

a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Proto krajský úřad zahájil řízení dle faktického obsahu žádosti, tedy podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Výjimka se povoluje dle § 56 odst. 2 písm. c) o ochraně přírody a krajiny z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu. V návaznosti na nutnost respektování požadavků Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků, konkrétně článků 5 a 9 je v případě ničení sídla nezbytné udělit výjimku ze základních podmínek ochrany ZCHD ptáků zároveň podle § 56 odst. 2 písm. e) o ochraně přírody a krajiny, tedy „jiné využívání ptáků v malém množství“.

Dle zdrojů, které jsou krajskému úřadu dostupné (průzkum „Evidence výskytu rorýse obecného (*Apus apus*) v sídelní zástavbě na území Moravskoslezského kraje, Mgr. Martin Mandák 2010“ pořízeného v rámci projektu „Komplexní monitorovací systém přírodního prostředí Moravskoslezského kraje“; nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR dostupné na internetových stránkách <http://portal.nature.cz>; databáze hnízdišť dostupné na internetových stránkách www.birdlife.cz) je rorýs obecný obecně rozšířeným ZCHD a realizace předmětného záměru nepředstavuje ohrožení jeho místní ani celkové populace. Výjimku ze zákazu lze dále povolit, jen pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Zákon o ochraně přírody a krajiny dle ust. § 3 odst. 1 písm. t), považuje stav druhu z hlediska ochrany za „příznivý“ jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování druhu.

Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství ZCHD živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, předpokládat, že v případě rorýse obecného půjde o ničení nižších jednotek jim užívaných sídel.

Krajský úřad posouzením žádosti a na základě výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku podle § 56 odst. 2 písm. c) a e) a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny pro ničení užívaných sídel rorýse obecného povolil. Zároveň ve výrokové části rozhodnutí stanovil podmínky, za kterých je možné a vhodné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany předmětného druhu a jeho životních nároků. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele a metodického pokynu (Sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k postupu orgánů ochrany přírody při zajišťování ochrany hnízdní populace rorýse obecného podle zákona o ochraně přírody a krajiny, jenž byl publikován ve věstníku Ministerstva životního prostředí, duben 2009, částka 4, ročník XIX).

V podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil povinnost dozoru odborně způsobilou osobu, která dohlédne na splnění stanovených podmínek. Za odborně způsobilou osobu lze vzhledem k předmětnému druhu považovat pouze ornitologa. Podmínkou č. 2 je zabezpečeno nahrazení zaniklých

hnízdíšť pro rorýse obecné vyvěšením budek vhodných pro tento chráněný druh, a to pro min. 2 páry rorýsů obecných na fasádu sousedního domu na pozemku parc. č. 4619 v k. ú. Bruntál-město, a to nejpozději do konce března v roce realizace záměru, přesné umístění budek bude konzultováno s ornitologem. Žadatel ve svém návrhu uvedl dvě možná místa pro umístění náhradních hnízdnic budek pro rorýse: fasádu sousedního domu nebo koruny okolních stromů. Po zvážení obou variant bylo rozhodnuto o umístění budek na fasádu vedlejšího domu, a to z toho důvodu, že koruny stromů nepředstavují pro rorýse obecného vhodné hnízdnicí prostředí. V podmínce č. 3 uložil krajský úřad provádět práce v období od 10. 8. do 20. 4., tedy mimo období hnízdění rorýse obecného. Tato podmínka byla stanovena na základě údajů uvedených žadatelem, který uvedl, že demolice bude probíhat mimo období hnízdění rorýse obecného. Podmínkou č. 4 je stanovena informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona o ochraně přírody a krajiny, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích. Žadatel je povinen zaslat za účelem kontroly dodržení všech podmínek tohoto rozhodnutí a s ohledem na požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, krajskému úřadu po ukončení veškerých prací písemnou zprávu. O způsobu kontroly je rozhodnuto podmínkou č. 5, a to účelem ověření respektování podmínek tohoto rozhodnutí. Krajský úřad může realizovat mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá taktéž § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny. Současně je podmínkou č. 6 žadateli uložena povinnost poskytnout orgánům ochrany přírody a krajiny, potřebnou součinnost při provádění případných kontrol přímo na místě stavby. Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace stavebních prací uvedených žadatelem a je tedy adekvátně časově omezena (podmínka č. 7).

Při vydávání tohoto rozhodnutí krajský úřad vycházel z ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném enviromentálním stanovisku, ve znění zákona č. 465/2023 Sb., podle kterých mimo jiné platí, že „správní úkony, namísto nichž se vydává jednotné environmentální stanovisko, není možné vydat podle dosavadních právních předpisů, nebyla-li žádost alespoň o jeden z nich podána přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“. Žadatel požádal dne 12. 10. 2023 Městský úřad Bruntál o vydání koordinovaného závazného stanoviska, které bylo vydáno dne 2. 11. 2023. V daném případě byl správní úkon, namísto něhož se vydává jednotné environmentální stanovisko, zjevně vydán před účinností výše uvedeného zákona. Z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny krajský úřad postupoval dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2023, nicméně tento postup nemá vliv na věcné posouzení záměru dle § 56 předmětného zákona.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastník řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Město Bruntál, Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál, zastoupen za základě plné moci ND projekt s. r. o., Brantice 30, 793 93 Brantice (DS)

Na vědomí po nabytí právní moci

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Moravskoslezské, Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česka inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)